

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวคิดประชานิยม (populism) เป็นอุดมการณ์และแนวทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๙ ในรัสเซียที่เรียกกันว่าขบวนการnarodnik อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชานิยมนี้อยู่กับฐานชาวนา ในสหรัฐอเมริกา จนกลายเป็นอุดมการณ์และแนวทางการเมืองที่แพร่หลายที่สุดในโลกที่สาม ตลอดช่วงศตวรรษที่ ๒๐ ทั้งในจีนแดงสมัยเหมาเจ๋อตง ช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรมและแนวทางมวลชน ทั้งแถบละตินอเมริกา ได้กลายเป็นนโยบายที่สนับสนุนคนยากจนเพื่อมุ่งหวังความนิยม โดยไม่จำเป็นต้องมีความสมเหตุสมผลทางเศรษฐศาสตร์รองรับ และไม่จำเป็นต้องเป็นผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของประเทศนั้นด้วย ประชานิยมมีรูปแบบที่หลากหลาย แต่มีลักษณะร่วมกันตรงที่เป็นนโยบายที่มุ่งเอาอกเอาใจประชาชน แต่กระบวนกรnarodnik (Narodnichestvo) ที่รัสเซียมีหลักการและกิจกรรมที่ชัดเจนมาก เมื่อนักศึกษาปัญญาชนรัสเซียที่ลงไปเคลื่อนไหวเพื่อปลุกกระดมชาวนาในชนบท คำว่า populism จึงเป็นคำที่ใช้เรียกขบวนการnarodnikด้วย^๑ ต่อมาในหลายประเทศพบจุดด้อยของประชานิยมคือเศรษฐกิจตกต่ำถึงภาวะวิกฤตจึงปรับเปลี่ยนไปใช้เศรษฐศาสตร์สวัสดิการแบบเคนส์เพราะสอดคล้องกัน และเปลี่ยนได้มากที่สุดคือเป็นรัฐสวัสดิการในหลายประเทศ

เหตุการณ์ที่ทำให้โลกตระหนักด้วยปัญหาประชานิยมมีตัวอย่างที่ชัดเจนมากคือ เหตุการณ์วิกฤติทางเศรษฐกิจในประเทศอาร์เจนตินาคือ ไฮเวย์ การประปา การไฟฟ้า โรงกลั่น การรถไฟ เหมือน แหล่งน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ ฯลฯ ถูกแปรรูปขายให้บริษัทต่างชาติและกลุ่มทุนใหญ่ในประเทศทำให้ประชากรร้อยละ ๔๔ กลายเป็นคนตกงาน ห้างค้าปลีกยักษ์คาร์ฟูร์มีสาขามากถึง ๓๗๗ แห่ง ทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยปิดร้านตนเองเกือบหมด กลายเป็นคนตกงาน การคอร์รัปชันที่มาพร้อมกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในหมู่ธนาคารเมือง การตกงาน ความอดอยาก

^๑ ชาติชาย มุกสง, นโยบายประชานิยม, (ออนไลน์), แหล่งที่มา:

www.kpi.ac.th/wiki/index.php/นโยบายประชานิยม (๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔).

ค่าบริการสาธารณสุขโรคแพง เงินเดือนและเงินเกษียณอายุถูกตัดหรือถูกลด จากวิกฤตเศรษฐกิจ จึงกลายเป็นวิกฤตในชีวิตของคนเกือบทั้งประเทศ^๒

ต่อมานโยบายประชานิยม ซึ่งเป็นนโยบายที่มีการใช้มาระยะหนึ่งแล้ว ได้มีการนำ ทฤษฎีเคนส์มาใช้ ทฤษฎีเคนส์ มาจากนักคิดคือ จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษ แห่งมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิดแนวคิดเศรษฐศาสตร์ สวัสดิการ และเจ้าของทฤษฎีการจัดงบประมาณแบบขาดดุล จนเป็นกระแสหลักในช่วงศตวรรษที่ ๒๑ และได้รับการยกย่องเป็นเสมือนบิดาแห่งเศรษฐศาสตร์ยุคใหม่ทั้งนี้ ทฤษฎีเคนส์ เน้น ความสำคัญกับการให้ภาครัฐเข้าไปมีส่วนในการจัดจ่ายเงินในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในยามที่ ภาคเอกชนมีความอ่อนแอทางการเงิน ถึงกระนั้นก็ตาม นักเศรษฐศาสตร์บางส่วนกล่าวว่า ทฤษฎี เคนส์ เป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ค่อยยั่งยืน เป็นเหมือนมาตรการเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในระยะสั้น เท่านั้น^๓

ชาวโลกได้รู้จักรัฐสวัสดิการ (Welfare state) ในฐานะระบบทางสังคมที่รัฐให้ หลักประกันแก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันในด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการมี คุณภาพชีวิตที่ดี เช่น หลักประกันด้านสุขภาพ ทุกคนมีสิทธิได้รับบริการป้องกันและรักษาโรคฟรี หลักประกันด้านการศึกษา ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาตามความสามารถโดยได้รับ ทุนการศึกษาฟรีจนทำงานได้ตามความสามารถในการเรียน หลักประกันด้านการว่างงาน รัฐต้อง ช่วยให้ทุกคนได้งานทำ ใครยังหางานไม่ได้รัฐต้องให้เงินเดือนขั้นต่ำไปพลางก่อน หลักประกันด้าน ชราภาพ รัฐให้หลักประกันด้านบำนาญสำหรับผู้สูงอายุทุกคน หลักประกันด้านที่อยู่อาศัย ที่ดินทำ กิน เป็นต้น ประเทศที่มีระบบรัฐสวัสดิการจะใช้ระบบการเก็บภาษีแบบก้าวหน้า คือเก็บภาษีจาก คนรวยในอัตราต่อรายได้สูงกว่าคนจนมาก เก็บจากชนชั้นกลางในระดับพอประมาณ และเก็บจาก คนจนน้อยหรือไม่เก็บเลยถ้าจนมาก นอกจากนั้นอาจมีการเก็บเบี้ยประกันสังคมจากคนที่มั่งคั่งทำ ตามอัตราเงินเดือน เงินที่เก็บได้ทั้งหมดรัฐก็จะนำมาใช้จ่ายสำหรับบริการทางสังคมทั้งหมดใน ระบบรัฐสวัสดิการ ระบบนี้จึงเป็นการ ‘เฉลี่ยทุกข์ เฉลี่ยสุข’ ประชาชนที่มีรายได้ดีต้องช่วยจ่าย ค่าบริการทางสังคมส่วนหนึ่งแก่ประชาชนที่ยากจนกว่าตนเองเสมอ

^๒ กมล กมลตระกูล, **อย่าร้องให้ตามอาร์เจนตินา**, (กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๔๙), หน้า ๑๔๕.

^๓ วิกีพีเดียไทย สารานุกรมเสรี, **จอห์น_เมย์นาร์ด_เคนส์**, (ออนไลน์), แหล่งที่มา: th.wikipedia.org/wiki/จอห์น_เมย์นาร์ด_เคนส์ (๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔).

หากพิจารณาถึงประเทศที่เป็นรัฐสวัสดิการซึ่งให้ความสำคัญกับสวัสดิการสังคมอย่างเด่นชัด กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียคือเดนมาร์ก สวีเดน ฟินแลนด์และนอร์เวย์มีความโดดเด่นมากที่สุด คือการเน้นเรื่องการกระจายสิทธิและผลประโยชน์ที่รัฐพึงมีหน้าที่จัดสรรให้แก่พลเมืองในประเทศอย่างทั่วถึง แม้ในทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จะบ่งบอกว่า หากรัฐบาลเน้นนโยบายเรื่องความเท่าเทียมทางสังคมและการกระจาย ก็จะไปบั่นทอนประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ แต่หากรัฐบาลเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ การสร้างความเท่าเทียมทางสังคมก็就会被บั่นทอนลง ดังนั้นไม่ว่ากรณีใดรัฐก็ต้องเผชิญกับข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ ดังนั้น นโยบายทั้งหลายจึงมีต้นทุนทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่เสมอ จึงจำเป็นต้องหาความสมดุลในการให้ความสำคัญกับนโยบายในแต่ละเรื่องให้เหมาะสมตามบริบทของแต่ละสังคม เพื่อความยั่งยืนในระยะยาว ข้อดีของรัฐสวัสดิการคือสามารถแสดงตัวชี้วัดความสำเร็จให้สาธารณะเข้าใจได้ง่ายเมื่อเทียบกับระบบอื่น ที่ผ่านมาสถิติของประเทศสแกนดิเนเวียได้แสดงให้เห็นว่า มาตรฐานความเป็นอยู่ของพลเมืองอยู่ในระดับที่ดีกว่าหลายประเทศ ประกอบกับรัฐเอาใจใส่เรื่องการศึกษา การวิจัยและการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนในระยะยาว จึงก่อให้เกิดผลผลิตที่สูงและทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวอยู่ในระดับที่สูงเช่นกัน ปัจจัยเหล่านี้ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจมีความมั่นคง อัตราความยากจนอยู่ในระดับที่ต่ำ รวมทั้งมีการกระจายโอกาสและรายได้ที่ทั่วถึงกว่าประเทศอื่นโดยเปรียบเทียบ^๔

ชาวไทยส่วนใหญ่จะรู้สึกดีเมื่อกล่าวถึงเรื่องการให้ และมองการให้ในฝ่ายบวกเสมอ โดยเฉพาะชาวพุทธเราเรียนรู้จากคำสอนของพระพุทธเจ้ามาว่า การให้เป็นจุดเริ่มของการทำความดี อย่างเช่นธรรมะพอกจิตที่เรียกว่าอนุปปิกถาพระพุทธองค์ก็เริ่มจากทานก่อน และในบุญกิริยาวัตถุก็เริ่มจากทานก่อนเช่นกัน หรือในชาดกพระโพธิสัตว์ก็ทำหน้าที่ของผู้ให้เกือบจะทุกชาติ โดยเฉพาะชาติที่เสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดรได้พระราชทานช้างสำคัญคู่บ้านคู่เมืองเพื่อช่วยเหลือประเทศอื่น แม้แต่ในหลักการปกครอง เช่นทศพิธราชธรรมก็เริ่มด้วยการให้ และในหลักจักรวาลัตถิยธรรม ก็มีการให้เป็นสำคัญคือข้อที่สี่ว่า ธานูปทาน คือการตามเพิ่มทรัพย์แก่ผู้ไม่มีทรัพย์ คือไม่ให้มีผู้ไร้ทรัพย์อยู่ในพระราชอาณาจักรเพื่อป้องกันโจรภัยและอธรรมทุกชนิด คือทุกคนภายในแว่นแคว้นของตนต้องมีอยู่มีกิน แต่เมื่อวันหนึ่งมีคนมาบอกเราว่า มีการให้แบบหนึ่งที่ทำให้ประเทศชาติล่มจมได้ เช่นเหตุการณ์ในประเทศอาเจนติน่า เป็นต้น เราอย่อมอยากทราบให้ชัดเจนว่า การให้นั้นเป็นอย่างไร ให้โดยใคร และการให้นั้นทำให้ประเทศชาติล่มจมได้อย่างไร

^๔ เอื้อมพร พิชัยสนธิ, เศรษฐกิจทางเลือก ว่าด้วยรัฐสวัสดิการ, (กรุงเทพมหานคร:โอเพนบุ๊ค, ๒๕๕๓), หน้า ๑๕๐-๑๕๑.

เราน่าจะพิจารณาการให้อย่างละเอียดทั้งในแบบพระพุทธศาสนาที่เกิดขึ้นในโลก ตะวันออกและในแบบทฤษฎีประชาานิยมซึ่งเกิดขึ้นในโลกตะวันตก และควรวินิจฉัยว่า พระพุทธศาสนาจะยอมรับการให้ในทฤษฎีประชาานิยมว่าเป็นการให้แบบพุทธได้หรือไม่ การให้แบบพุทธนั้นมืองค์ประกอบอย่างไร จึงเป็นการให้ที่สมบูรณ์ และมีอันสงส์มาก การให้เพื่อปูทางไปสู่อำนาจทางการเมืองและรักษาอำนาจทางการเมืองไว้ กับการให้เพื่อเตรียมเดินทางสู่พระนิพพานมีความแตกต่างกันอย่างไร

หลักธรรมาปทานนั้นควรจะใช้กับใคร ในบริบทอย่างไร เวลาใด และไม่ควรใช้ในบริบทอย่างไร เวลาใด จะเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนไม่ขวนขวายที่จะช่วยเหลือตนเองจนกลายเป็นความเคยชินแบบเอาแต่รอคอยความช่วยเหลือ หรือสร้างสถานการณ์ให้ต้องช่วยเหลือหรือไม่ หรือมีอะไรก็ตามแต่เรียกร้อง แล้วจะขัดกับหลักสันโดษ เศรษฐกิจพอเพียง และตนเป็นที่พึ่งแห่งตน หรือหลักชุมชนเข้มแข็ง หรือไม่อย่างไร หากรัฐใดขาดธรรมาปทานหรือไม่เป็นรัฐสวัสดิการ จะเกิดอะไรขึ้นบ้าง

ดังนั้นในงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยจะพยายามหาคำตอบว่า การให้ในทฤษฎีประชาานิยมเป็นอย่างไร การให้ในหลักธรรมาปทานอันเป็นหลักสำคัญของจักรกัวัตติวัตรเป็นอย่างไร และความแตกต่างกับความเหมือนของการให้ในทฤษฎีประชาานิยมและธรรมาปทานคืออะไร

๑.๒ วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- ๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความเป็นมาและแนวคิดทฤษฎีประชาานิยมของกลุ่มนารอดนิก
- ๑.๒.๒ เพื่อศึกษาความเป็นมาและแนวคิดเรื่องธรรมาปทานในพระไตรปิฎก
- ๑.๒.๓ เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวคิดประชาานิยมของกลุ่มนารอดนิกกับธรรมาปทานในพระไตรปิฎก

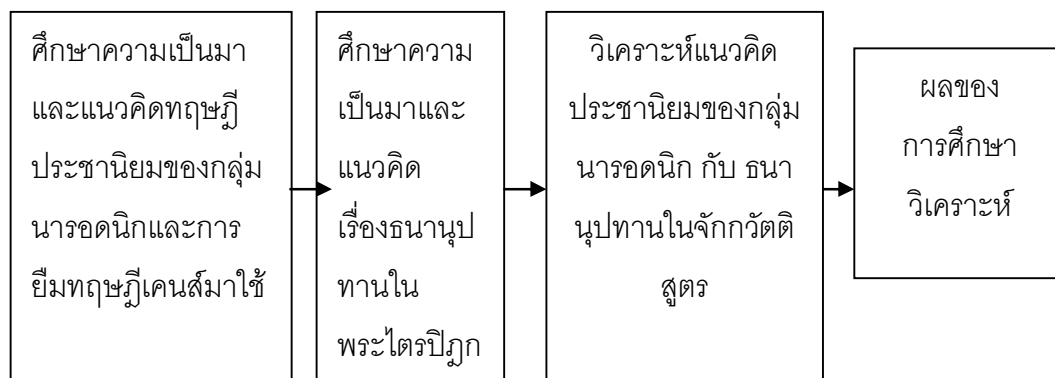
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ ทฤษฎีประชาานิยมของกลุ่มนารอดนิก และธรรมาปทานในจักรกัวัตติสูตรมีความเป็นมาและแนวคิดอย่างไร

๑.๓.๒ ผลการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดประชาานิยมของกลุ่มนารอดนิกกับธรรมาปทานในพระไตรปิฎกเป็นอย่างไร

จากประเด็นปัญหาของการวิจัยดังกล่าวข้างต้นนั้น สามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิด (Conceptual Framework) ในการตั้งฐานการวิจัยดังนี้

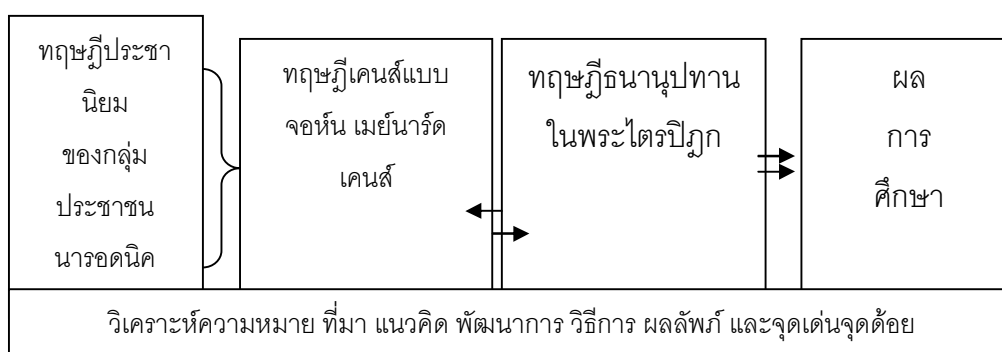
แผนภาพที่ ๑.๑ แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

๑.๔ ทฤษฎีที่ใช้เป็นกรอบในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการ “เปรียบเทียบ” เป็นกรอบ จึงศึกษาทั้งในความแตกต่างและความเหมือน นำมาพิจารณาความสัมพันธ์ ดังจะเห็นได้จากกรอบแนวคิดทางทฤษฎี (Theoretical Framework) ดังนี้

แผนภาพที่ ๑.๒ แสดงกรอบแนวคิดทางทฤษฎี

๑.๕ คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ทฤษฎีประชานิยม หมายถึง อุดมการณ์และแนวทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๙ ทั้งในสหรัฐอเมริกาและในรัสเซียที่เรียกกันว่าขบวนการนารอดนิก อุดมการณ์ทางการเมืองแบบประชานิยมนี้อิงอยู่กับฐานชาวนา จนกลายเป็นอุดมการณ์และแนวทางทางการเมืองที่แพร่หลายที่สุดในโลกที่สาม ตลอดช่วงศตวรรษที่ ๒๐ ทั้งในจีนแดงสมัยเหมาเจ๋อตงช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรมและแนวทางมวลชน ทั้งแถบละตินอเมริกา ได้กลายเป็นนโยบายที่สนับสนุนคนยากจนเพื่อมุ่งหวังความนิยม โดยไม่จำเป็นต้องมีความสมเหตุสมผลทางเศรษฐศาสตร์รองรับ และไม่จำเป็นต้องเป็นผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของประเทศนั้นด้วย ประชานิยมมีรูปแบบที่หลากหลาย แต่มีลักษณะร่วมกันตรงที่เป็นนโยบายที่มุ่งเอาอกเอาใจประชาชน ต่อมานโยบายประชานิยม ได้นำทฤษฎีเคนส์ จากนักคิดอย่าง จอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิดแนวคิดเศรษฐศาสตร์สวัสดิการ และเจ้าของทฤษฎีการจัดงบประมาณแบบขาดดุล จนเป็นกระแสหลักในช่วงศตวรรษที่ ๒๑ และได้รับการยกย่องเป็นเสมือนบิดาแห่งเศรษฐศาสตร์ยุคใหม่ ทฤษฎีเคนส์ เน้นที่ภาครัฐเข้าไปมีส่วนในการจัดจ่ายเงินในระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในยามที่ภาคเอกชนมีความอ่อนแอทางการเงิน แม้จะเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ค่อยยั่งยืน เป็นเหมือนมาตรการเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในระยะสั้นเท่านั้น ทฤษฎีประชานิยมนี้เดินทางไกลจนมาถึงเมืองไทย

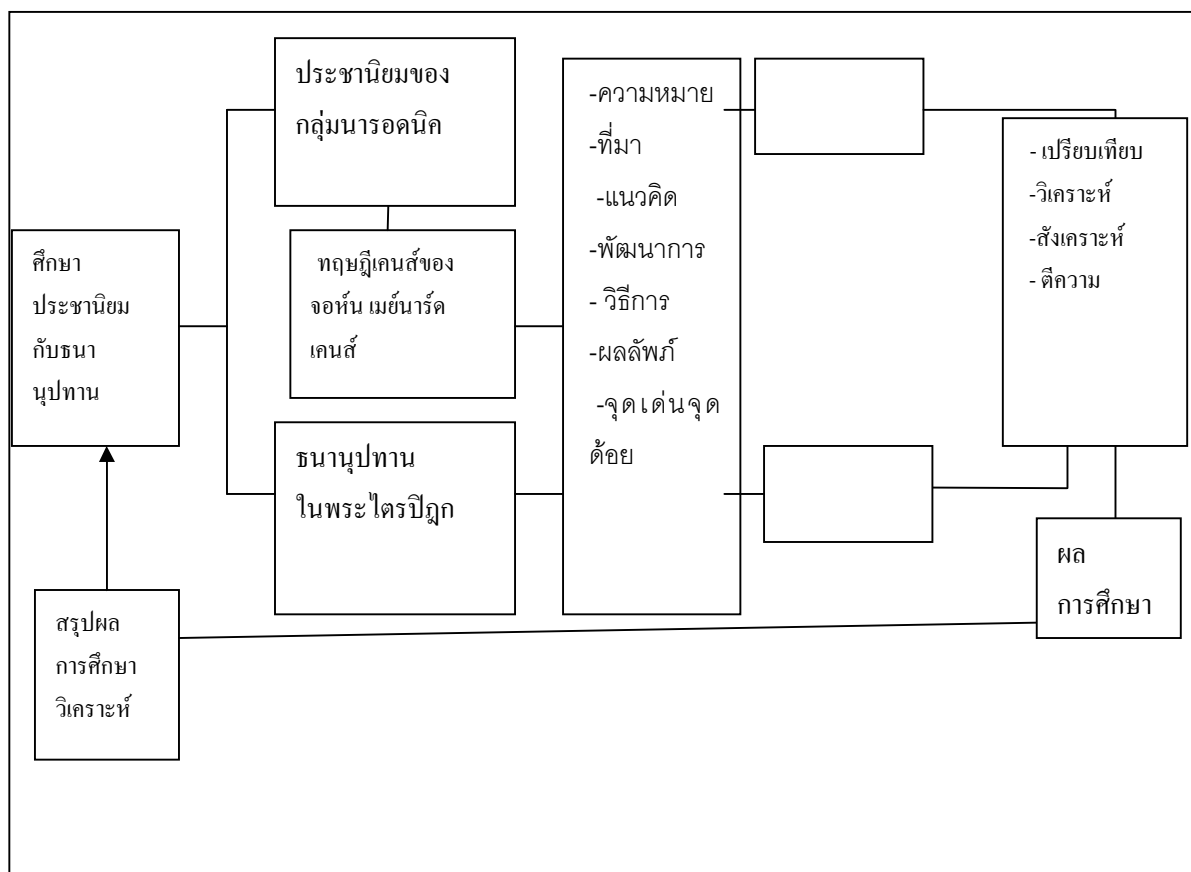
ธนาอุปทาน หมายถึง หลักสำคัญข้อที่ ๔ จากหลักจกักวัดตัว ๕ ประการอันปรากฏในจกักวัดดีสูตร แปลว่า การให้ทรัพย์แก่บุคคลผู้ไร้ทรัพย์ เพื่อให้อาณาจักรของนักปกครองนั้นไม่มีโจรภัย

๑.๖ วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) มุ่งศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากคัมภีร์พระไตรปิฎก วรรณกรรมพุทธศาสนาในอดีต(Documentary Research) และเชิงสำรวจ(Survey Research)

ฉะนั้น ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดประชานิยมของกลุ่มนารอดนิกกับธนาอุปทานในพระไตรปิฎก” ผู้วิจัยได้จัดขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย (Research Process) ดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๑.๓ แสดงขั้นตอนในการวิจัย

ก.วิธีการศึกษา

วิธีการในการศึกษาในขั้นแนวคิดและทฤษฎีนี้ ผู้วิจัยจะใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Source) คือพระไตรปิฎก และจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Source) คือส่วนที่เป็นอรรถกถา ฎีกา พร้อมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่อไปนี้

- (๑) ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- (๒) หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- (๓) สถาบันทักษิณคดีศึกษา
- (๔) หอสมุดแห่งชาติ
- (๕) หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศิลปากร

- (๖) ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาจังหวัดสงขลา
- (๗) หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ข.วิธีการวิเคราะห์

การศึกษาวិเคราะห์ในชั้นของการนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จำแนกออกตามกรอบแห่งความสัมพันธ์เป็นหลักแล้ว อธิบายขยายนัยจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Source) คือพระไตรปิฎก และจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Source) คือส่วนที่เป็นอรรถกถา ฎีกา พร้อมทั้งเอกสาร อินเทอร์เน็ต บทความทางวิชาการ หนังสือพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีการอธิบายเพิ่มเติม ในกรณีที่จะเห็นว่าจะต้องมีการอธิบายและขยายความให้เกิดความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๑.๗ ทบทวนเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การทำวิจัยครั้งนี้ จะดำเนินการวิจัยโดยศึกษาข้อมูลที่เป็นหลักฐานจาก พระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อณูฎีกา และปกรณ์วิเสสเป็นลำดับ มีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดประชานิยมของกลุ่มนารอดนิกกับธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก ดังต่อไปนี้

๑.๗.๑ หนังสือ

๑.๗.๑.๑ พระธรรมโกศาจารย์(พุทธทาส อินทปัญโญ) กล่าวว่าจุดเริ่มของปัจเจกชนูปถัมภ์แห่งมคธคฤณียุคเริ่มต้นที่ปฏิกิริยาที่พระราชาไม่มีการกระทำให้เกิดทุกข์แก่คนไม่มีทุกข์ ความยากจนขัดสนจึงเป็นไปอย่างกว้างขวางแรงกล้า และเสริมว่า คำว่า ราชา หมายถึงชนชั้นปกครอง ในสมัยที่พระไตรปิฎกกล่าวว่ามีมนุษย์มีอายุขัยแปดหมื่นปี เป็นการคำนวณเทียบส่วนความต้องการของกิเลสกับความเป็นอยู่ของมนุษย์^๕

๑.๗.๑.๒ กมล กมลตระกูล ได้เขียนหนังสือเรื่อง อัยการให้ตามอาร์เจนตินา พบว่าวิกฤติทางเศรษฐกิจในอาร์เจนตินาคือ ไฮเวย์ การประปา การไฟฟ้า โรงกลั่น การรถไฟเหมือน แหล่งน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ ฯลฯ ถูกแปรรูปขายให้บริษัทต่างชาติและกลุ่มทุนใหญ่ในประเทศทำให้ประชากรร้อยละ ๔๔ กลายเป็นคนตกงาน ห้างค้าปลีกยักษ์คาร์ฟูร์มีสาขามากถึง ๓๗๗ แห่ง ทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยปิดร้านตนเองเกือบหมด กลายเป็นคนตกงาน การคอร์รัปชันที่มาพร้อมกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในหุ้มนักการเมือง การตกงาน ความอดอยาก ค่าบริการสาธารณสุขโป๊พแพง เงินเดือนและเงินเกษียณอายุถูกตัดหรือถูกลด^๖

๑.๗.๑.๓ เดวิด บอยล์ ได้เขียนถึงจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ว่า เมื่อ ๗๐ ปีก่อนจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ได้ตีพิมพ์ตำราสำคัญเล่มหนึ่งชื่อ national self-sufficiency มีย่อหน้าหนึ่งว่า ข้าพเจ้ารู้สึกเห็นใจผู้ที่คิดจะลดขนาดมากกว่าผู้ที่คิดจะขยายขนาดความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจระหว่างชาติ ความคิด ความรู้ ศิลปะ ความมีมิตรไมตรี การเดินทางท่องเที่ยว สิ่งเหล่านี้โดยธรรมชาติของมันควรเป็นเรื่องสากล แต่จงปล่อยให้มีการผลิตสินค้าที่บ้านเมื่อมีความเหมาะสมและมีความสะดวกพอจะเป็นไปได้ และเหนืออื่นใด ปล่อยให้เรื่องการเงินเป็นเรื่องระดับชาติก่อน เคนส์โจมตีลักษณะเฉพาะบางประการของโลกาภิวัตน์คือ การให้ความสำคัญแก่เงินมากกว่าชีวิต

^๕ พระธรรมโกศาจารย์ (พุทธทาส อินทปัญโญ), *สันติภาพของโลก*, (ไชยา : ธรรมทานมูลนิธิ, ๒๕๓๑), หน้า ๙๘.

^๖ กมล กมลตระกูล, *อัยการให้ตามอาร์เจนตินา*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๔๙), หน้า ๑๔๕.

เขากล่าวในที่บรรยายว่า การบอกว่า”ประเทศชาติไม่มีกำลังพอสนับสนุนเกษตรกรรม ก็เท่ากับหลอกตัวเองเกี่ยวกับความหมายของคำว่า กำลังสนับสนุน ประเทศที่ไม่สามารถสนับสนุนศิลปะหรือนวัตกรรม เกษตรกรรมหรือประเพณี เป็นประเทศที่เราไม่สามารถใช้ชีวิตอยู่ได้” ประกอบกับเมื่อการเกษตรปัจจุบันนี้หดตัวลง เมื่อเผชิญกับเครือข่ายอาหารระดับโลกที่เข้ามาผูกขาด เคนส์เป็นผู้สรรค์สร้างแนวคิดเรื่องผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ(GNP) ซึ่งส่งผลทำร้ายประชาชนและโลกเป็นอนันตการณ์ด้วยการสมอ้างว่า มีแต่สิ่งที่มีค่าเป็นตัวเงินได้เท่านั้นที่มีความสำคัญ เขาเป็นผู้สร้างกองทุนการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลก แม้ว่าต้นแบบดั้งเดิมที่เขาออกแบบนั้นอเมริกาจะใช้สิทธิยับยั้ง และเขาเป็นผู้ให้กำเนิดเศรษฐกิจศาสตร์สำนักเคนส์ ซึ่งมีแนวคิดกระตุ้นเศรษฐกิจที่ซบเซาด้วยการกู้ยืมและการใช้จ่าย ซึ่งนำไปสู่ภาวะเงินเฟ้อ การเติบโตอย่างไร้ขีดจำกัด และสังคมผู้บริโภคร่วม

๑.๗.๑.๔ **รศ.ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์** ได้เขียนหนังสือเรื่องนักการเมืองไทย:

จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน โดยระบุถึงสภาพปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางแก้ไข ได้กล่าวถึงการคอร์รัปชันว่า การคอร์รัปชันเป็นการพบกันระหว่างกระบวนการสองทาง โดยมีบุคคลทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามาเกี่ยวข้องในการกระทำที่ไม่ชอบธรรมและขัดจริยธรรม อันเป็นการลดมูลค่าทางด้านเศรษฐกิจของประเทศลง และทำให้สถาบันทางสังคมและการเมืองเสื่อมถอย และได้กล่าวถึงความหมายของนักการเมืองและจริยธรรมของนักการเมือง และยังกล่าวถึงจริยธรรมในมุมมองของนักปรัชญาตะวันตก นักปรัชญาตะวันออก และปรัชญาทางศาสนา โดยสรุปคือ

จริยธรรมของปรัชญาตะวันออกซึ่งประมวลจากเหลาจื๋อ ขงจื๋อ โมจื๋อ เม่งจื๋อ และซุนจื๋อมี ๑๔ ประการคือ การรู้จักตนเอง การชนะตนเอง ความสันโดษ อุดมคติแห่งเต๋า คุณธรรม ความกตัญญู ความเมตตา คุณงามความดี ความถูกต้อง ความตรงไปตรงมา การสนับสนุนและความไว้วางใจจากประชาชน ความรักสากล ความเห็นอกเห็นใจ ความละอายในสิ่งที่ผิดและความภาคภูมิใจในสิ่งที่ถูก ความอ่อนน้อมถ่อมตน ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ความดีเกิดจากการฝึกฝนอบรม ความสามารถในการแยกความสัมพันธในสังคม

^๗ ดูรายละเอียดใน สาทิส กุมาร, ความหวัง ความฝัน แรงบันดาลใจ ๑๐๐ ผู้นำวิสัยทัศน์แห่งศตวรรษที่ ๒๐, แปลโดย กรรณิการ์ พรมเสาร์ (กรุงเทพมหานคร : สวนเงินมีมา, ๒๕๕๓), หน้า ๓๐๕-๓๐๙.

ส่วนจริยธรรมนักการเมืองของปรัชญาตะวันตกประมวลจาก ไสคราติส เฟลโต และอริสโตเติลมี ๖ ประการคือ คุณธรรมหรือความรู้ ปรีชาญาณ ความกล้าหาญ การรู้จักประมาณ ความยุติธรรม ความรอบคอบ

ส่วนจริยธรรมนักการเมืองของปรัชญาศาสนา จากศาสนาทั้งสี่

พราหมณ์-ฮินดู เน้นการปกครองโดยธรรม คุณสมบัติสำคัญของนักปกครอง คือ ความรู้ ความสามารถควบคุมตนเอง ความมีระเบียบวินัย หลักปฏิบัติของนักปกครอง คือ พึงเลี้ยงความชั่ว ๑๐ ประการอันเกิดจากราคะ พึงเลี้ยงความชั่ว ๘ ประการอันเกิดจาก โทสะ ที่มา คือ คัมภีร์มานวธรรมศาสตร์

พุทธ เน้นธัมมาธิปไตยคือผู้ปกครองถือธรรมเป็นใหญ่ในการปกครอง ได้แก่การถือหลักความจริง ความถูกต้อง ความดีงาม เหตุผลเป็นใหญ่ คุณสมบัติสำคัญของนักปกครอง คือทศพิธราชธรรม ๑๐ หลักปฏิบัติของนักปกครอง คือ ราชสังคหวัตถุ ๔ และจักรวรรดิวัตร ๑๒ ที่มา คือ คัมภีร์พระไตรปิฎก

อิสลาม เน้นกฎแห่งคุณธรรมซึ่งกำหนดโดยอัลเลาะห์ คุณสมบัติสำคัญของนักปกครอง ใช้เหมือนกับหลักปฏิบัติของคนทั่วไป หลักปฏิบัติของนักปกครอง คือ มะอาด การกลับคืนสู่พระผู้เป็นเจ้า หะรอม สิ่งที่ไม่อนุมัติให้ปฏิบัติ หะลาลสิ่งที่อนุมัติให้ปฏิบัติ มักรูห์ สิ่งที่ต้องละเว้น ข้อบังคับส่วนบุคคล บทบัญญัติเกี่ยวกับสังคมคือใช้ชีวิตให้เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ ปลดปล่อยมนุษยให้พ้นจากความเป็นทาส ที่มา คือ คัมภีร์อัลกุรอานและสุนนะฮ์

คริสต์ เน้นจงทำความดี อย่าทำความชั่ว การปกครองอย่างเป็นธรรมและตามกฎหมาย คุณสมบัติสำคัญของนักปกครอง คือการนับถือคริสต์ศาสนาและยอมรับในอำนาจของพระผู้เป็นเจ้า หลักปฏิบัติของนักปกครอง คือ การเสียสละเพื่อสังคม ทั้งนี้เพราะสังคมมีอยู่เพื่อมนุษย์ คำนึงถึงกฎหมายที่ผู้ปกครองไม่ได้กำหนดตนเองและไม่ได้ใช้บังคับอย่างอำนาจอธิปไตย ที่มา คือ คัมภีร์ไบเบิลและคำสอนของเซนต์ ปอล เซนต์ ออกัสติน และนักบุญโทมัส อะไควนัส^๕

๑.๗.๑.๕ **เอ็ดมุนด์ พิตซัสนิค** ได้ศึกษาเรื่องเศรษฐกิจทางเลือก ว่าด้วยรัฐสวัสดิการ พบว่าหากพิจารณาถึงประเทศที่ให้ความสำคัญกับสวัสดิการสังคมอย่างเด่นชัด กลุ่ม

^๕ รศ.ดร.ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, นักการเมืองไทย:จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน, พิมพ์ครั้งที่ ๑, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สายธาร, ๒๕๔๙), หน้า ๒๑-๑๐๕.

ประเทศแคนดินเวียคือเดนมาร์ก สวีเดน ฟินแลนด์และนอร์เวย์มีความโดดเด่นมากที่สุด คือการเน้นเรื่องการกระจายสิทธิและผลประโยชน์ที่รัฐพึงมีหน้าที่จัดสรรให้แก่พลเมืองในประเทศอย่างทั่วถึง แม้ในทฤษฎีเศรษฐศาสตร์จะบ่งบอกว่า หากรัฐบาลเน้นนโยบายเรื่องความเท่าเทียมทางสังคมและการกระจาย ก็จะไปบั่นทอนประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ แต่หากรัฐบาลเน้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ การสร้างความเท่าเทียมทางสังคมก็จะถูกบั่นทอนลง ดังนั้นไม่ว่ากรณีใด รัฐก็ต้องเผชิญกับข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ ดังนั้น นโยบายทั้งหลายจึงมีต้นทุนทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่เสมอ จึงจำเป็นต้องหาความสมดุลในการให้ความสำคัญกับนโยบายในแต่ละเรื่องให้เหมาะสมตามบริบทของแต่ละสังคม เพื่อความยั่งยืนในระยะยาว ข้อดีของรัฐสวัสดิการคือสามารถแสดงตัวชี้วัดความสำเร็จให้สาธารณะเข้าใจได้ง่ายเมื่อเทียบกับระบบอื่น ที่ผ่านมาสถิติของประเทศแคนดินเวียได้แสดงให้เห็นว่า มาตรฐานความเป็นอยู่ของพลเมืองอยู่ในระดับที่ดีกว่าหลายประเทศ ประกอบกับรัฐเอาใจใส่เรื่องการศึกษา การวิจัยและการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนในระยะยาว จึงก่อให้เกิดผลผลิตที่สูงและทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวอยู่ในระดับที่สูงเช่นกัน ปัจจัยเหล่านี้ได้ส่งผลให้เศรษฐกิจมีความมั่นคง อัตราความยากจนอยู่ในระดับที่ต่ำ รวมทั้งมีการกระจายโอกาสและรายได้ที่ทั่วถึงกว่าประเทศอื่นๆโดยเปรียบเทียบ^๕

๑.๗.๒ วิทยานิพนธ์

๑.๗.๒.๑ พระสายชล ศรีสว่าง ได้ศึกษาวิจัยเรื่องศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์กระแสหลักกับคำสอนของพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ พบว่าเศรษฐศาสตร์กระแสหลักไม่กล่าวถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกรู้ว่า ควรและไม่ควรปฏิบัติอย่างไรในการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ในขณะที่คำสอนทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ได้ให้คำแนะนำถึงการปฏิบัติที่ดีในการหารายได้ การบริโภค และการช่วยบรรเทาปัญหาของผู้อื่น เศรษฐศาสตร์กระแสหลักแก้ปัญหาการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด โดยใช้กลไกราคาในระบบการตลาด จัดสรรทรัพยากรให้แก่ผู้ที่มีอำนาจซื้อ แต่คำสอนทางพระพุทธศาสนาได้แก้ปัญหานี้ด้วยการลดความต้องการลงให้พอกับทรัพยากร และได้เสนอแนะว่า วิชาเศรษฐศาสตร์เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการปฏิบัติทางเศรษฐกิจของเอกชนหรือสาธารณะเพื่อให้ได้ซึ่งผลอันเหมาะสม ดังนั้นนักเศรษฐศาสตร์ไม่ควรละเลยคำแนะนำว่าควรทำหรือไม่ควรทำอะไรบ้างซึ่งคำ

^๕ เอื้อมพร พิชัยสนธิ, เศรษฐกิจทางเลือก ว่าด้วยรัฐสวัสดิการ, (กรุงเทพมหานคร : โอเพนบุค, ๒๕๕๓), หน้า ๑๕๐-๑๕๑.

สอนทางพระพุทธศาสนาสามารถใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจทำการทางเศรษฐกิจได้ ถ้าเห็นว่าการความสุขซึ่งไม่ใช่เงินเป็นที่สุดของเศรษฐศาสตร์^{๑๐}

๑.๗.๒.๒ พัฒน์ ยอดพฤติการณ์ ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การใช้การสร้างตัวชี้วัดเพื่อวิเคราะห์เศรษฐกิจพอเพียงโดยเปรียบเทียบกับพุทธเศรษฐศาสตร์”^{๑๑} พบว่า หลักพุทธธรรมที่นำมาใช้ในพุทธเศรษฐศาสตร์ ได้แก่ มัชฌิมาปฏิบัติ โยนิโสมนสิการ และอปปมาทธรรม สัมพันธ์กับคุณลักษณะด้านพอเพียง ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำเอาศีลไปใช้ได้ ในเศรษฐศาสตร์กระแสหลัก คือปารีสูทธิศีล ๔ ส่วนการประยุกต์ใช้ตัวชี้วัดสามารถเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามกรอบของทฤษฎีการผลิต ทฤษฎีบริโภค ทฤษฎีอรรถประโยชน์ และทฤษฎีการกระจายผลผลิต

จากการสำรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องยังไม่มียานวิจัยฉบับใดศึกษาถึงลงในประเด็นศึกษาวิเคราะห์แนวคิดประชานิยมของกลุ่มนารอดนิกกับธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎกโดยตรง

๑.๘ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๘. ๑ ได้ทราบความเป็นมาและแนวคิดของทฤษฎีประชานิยม

ของขบวนการนารอดนิก

๑.๘. ๒ ได้ทราบความเป็นมาและแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก

๑.๘. ๓ ได้ทราบผลการศึกษาวิเคราะห์แนวคิดประชานิยมของกลุ่มนารอดนิก

กับธรรมาภิบาลในพระไตรปิฎก

^{๑๐} พระสายชล ศรีสว่าง, “ศึกษาเปรียบเทียบแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์กระแสหลักกับคำสอนของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์”, *วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกริก), ๒๕๔๖.

^{๑๑} พัฒน์ ยอดพฤติการณ์, “การใช้การสร้างตัวชี้วัดเพื่อวิเคราะห์เศรษฐกิจพอเพียงโดยเปรียบเทียบกับพุทธเศรษฐศาสตร์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙).